

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Ekološki porezi
za 2020.**

Organizacijska jedinica: Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Željka Kovaček Čuklić

studen 2023.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Svrha istraživanja jest prikupiti podatke o poreznim prihodima i naknadama za okoliš prema kategorijama: za energente, transport, onečišćenja i prirodne resurse.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

- Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN, br. 107/03. i 144/12.)
- Zakon o računovodstvu (NN, br. 47/20.)
- Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)
- Pravilnik o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (NN, br. 1/16. i 93/17.)
- Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN, br. 144/20.)
- Pravilnik o sadržaju dodatnih podataka za statističke i druge potrebe (NN, br. 1/16.)
- Uredba (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima za okoliš

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.

- Statistički pojmovi i definicije

Porezi za okoliš jesu porezi čija je porezna osnovica fizička jedinica (ili njezina zamjena) nečega što ima dokazan, specifičan negativan učinak na okoliš.

Naknade za okoliš isto su što i pristojbe, a definiraju se kao obvezatna, neuzvrćena plaćanja općoj državi ili tijelima izvan opće države kao što su fondovi za zaštitu okoliša ili vodoprivreda. Pristojbe se smatraju plaćanjem za usluge.

Porezni prihod za okoliš jest prihod prikupljen od poreza unutar pojedine okolišne kategorije (porezi na energente, porezi na transport, porezi na onečišćenja i porezi na prirodne resurse).

Porezi na energente skupina je koja uključuje poreze na energetske proizvode koji se koriste za transport i za stacionarne svrhe. Najvažniji energetske proizvodi za transport jesu benzin i dizel. Energetske proizvodi za stacionarnu uporabu uključuju loživa ulja, prirodni plin, ugljen i električnu energiju. Porezi na CO₂ uključeni su u poreze na energente, a ne u poreze na onečišćenja. Za to postoji nekoliko razloga. Prije svega, često nije moguće identificirati poreze na CO₂ odvojeno u statistici poreza zato što su integrirani s porezima na energente, npr. preko diferencijacije poreznih stopa za mineralna ulja. Osim toga, djelomično su uvedeni kao zamjena za druge poreze na energente, a prihod od tih poreza često je velik u usporedbi s prihodima od poreza na onečišćenja. To znači da bi uključivanje poreza na CO₂ u poreze na onečišćenja umjesto u poreze na energente iskrivilo međunarodne usporedbe. Ako se mogu identificirati, porezi na CO₂ trebali bi biti prijavljeni kao posebna kategorija uz porez na energente. Kod poreza na SO₂ može postojati isti problem kao i kod poreza na CO₂.

Porezi na transport skupina je koja uključuje poreze povezane s vlasništvom nad motornim vozilima i njihovom upotrebom. Porezi na drugu prijevoznu opremu (npr. avione) i povezane prijevozne usluge (npr. porez na charter-letove ili redovite letove) također su ovdje uključeni, kada odgovaraju općoj definiciji ekoloških poreza. Porezi na transport također mogu biti "jednokratni" porezi povezani s uvozom ili prodajom opreme ili stalni porezi, kao što je godišnji porez za ceste. Porezi na benzin, dizel i druga goriva za transport uključeni su u poreze na energente.

Porezi na onečišćenja skupina je koja uključuje poreze na izmjerena ili procijenjena ispuštanja u zrak i vodu, gospodarenje krutim otpadom i buku. Iznimka su porezi na CO₂, koji su uključeni pod poreze na energente, kako je prethodno navedeno.

Porezi na prirodne resurse skupina je koja uključuje poreze koji se odnose na vađenje ili korištenje prirodnih resursa poput vode, šuma, divlje flore i faune. Te aktivnosti iscrpljuju prirodne resurse.

- **Statistička jedinica**

Podaci se odnose na okolišne poreze koje je naplatila vlada i koje mogu plaćati različiti gospodarski subjekti. Podaci se pripremaju na temelju Izvještaja o vlastitim prihodima i primicima državnoga, županijskih i gradskih/općinskih proračuna (P-1) i Izvještaja o uplati i rasporedu zajedničkih prihoda proračuna, određenih ustanova i trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te prihoda za druge javne potrebe (P-2 i P-3) Financijske agencije i podataka Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

- **Statistička populacija**

Ciljna populacija su svi proizvodni sektori prema NKD-u, kućanstva kao potrošači i nerezidenti.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici iz Državnog zavoda za statistiku, vanjski korisnici: znanstvenici, studenti

1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici iz Državnog zavoda za statistiku – za usporedbu izračuna, znanstvenici – za istraživanja, studenti – za teze

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Državni zavod za statistiku proveo je Istraživanje o zadovoljstvu korisnika 2015. Rezultati Istraživanja o zadovoljstvu korisnika dostupni su na upit.

1.2. Potpunost

Podaci se dostavljaju u skladu s odgovarajućim propisima EU-a.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Nije primjenjivo.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.7. Pogreška obrade

Nije primjenjivo.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obavještavaju se o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema redovite revizije podataka. Revizija podataka provodi se u slučaju promjene metodologije ili naknadnih podataka koji značajno utječu na izračun.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

T+ 8,27 mjeseci Podaci za 2018. objavljeni su u Priopćenju 25. rujna 2020. T+ 10,10 mjeseci – PC AXIS baza podataka

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest: T + 8,27 mjeseci.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

T + 0 mjeseci Svi podaci isporučeni su na vrijeme na temelju planiranih datuma objava.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest: 0.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju u tiskanom obliku i elektronički – objava na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u obliku Priopćenja i u bazi podataka PC AXIS. Priopćenje sadržava kratka metodološka objašnjenja, kao što su izvor i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i sl. Metapodaci su raspoloživi i u bazi podataka.

4.1. Priopćenja

6.1.6. Porezi i naknade za okoliš u 2018.

Datum objave: 25. rujna 2020.

4.2. Mrežna baza podataka

23. prosinca 2020. Baze podataka Porezi i naknade za okoliš
<https://podaci.dzs.hr> (PC AXIS baza podataka)

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Osnovna metodološka objašnjenja objavljuju se u sklopu Priopćenja i u bazi podataka.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedive su serije podataka za 2004. – 2018.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest: 15 godina.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje, nije bilo prekida u vremenskoj seriji.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa jest: Statistika	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Vrijednost
porezi na energente			Razlika je uzrokovana preračunima određenih NACE kategorija	0,18
porezi na transport				0
porezi na onečišćavanje			Razlika je uzrokovana preračunom određenih NACE kategorija	0,1
porezi na resurse				0

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka kroz materijalne troškove i primanja zaposlenika (plaće itd.). Nema troškova vezanih za prikupljanje statističkih podataka jer su svi podaci dobiveni od drugih odjela Državnog zavoda za statistiku i administrativnih izvora.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.